

๒ หอพุทธศาสน์ สังคหะ
 ปลัดกรม หลวงจัน ทรามาศย์
 ผู้รักษาพัสดุ จมื่นราช นาคา
 ผู้ช่วย หลวงประสิทธิ์ อักษรศาสตร์
 ๓ พิพิธภัณฑสถาน
 เจ้ากรม พระมดุนต์สกลฤทธิ
 ผู้ช่วย หม่อม หลวงธำรง
 ผู้รักษาการ นายเพ็ญ

ข่าว สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา ทรงผนวช
 เป็น สามเณร

ด้วย สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ เจ้าฟ้า
 อัญญาภคเตชาวสุ กรมขุนนครราชสีมา ทรง
 มีพระชนม์พรรษาเจริญวัย สมควรที่จะ ทรง
 ผนวชเป็น สามเณร ตามราชประเพณี จึงทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัดการ
 ที่จะ ทรง ผนวช สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ เป็น สาม
 เณร มีกำหนด การ แต่ง ต่อ ไปนี้

วันที่ ๕ กรกฎาคม วันโกสินทร ศก ๑-๒
 เป็น วัน สมโภช เจ้าพนักงาน จัดการ นี้ที่
 พระที่นั่ง อมรินทร์ วินิจฉัย ตั้งเตียง ทอม ภายใต้
 เพดาน ดอกไม้ ธูปเทียน ทำมาทรง ส่องข้าง
 เพดาน ดอกไม้สด มี ตะกุด กิ่งฟ้า พระมหา
 กฐิน ทรง ผ้าไตร ครอบเกล้า นี้ออก ทรง บาดร์
 อยู่ด้าน ด้วง ตก ภาย มา ค้าง ใต้ รอย นายศรี
 แก้ว นายศรี ทอ นายศรี มี ๑ เครื่อง
 เวียน เวียน สมโภช ระหว่าง ส่องข้าง เครื่อง เป็น
 เวียน สมโภช มีโต๊ะ ตั้งเตียง และกระวดย อุ้มธมย์
 และเครื่อง บริหาร ภัณฑต่าง ๆ สำหรับ ทรง
 ผนวช และ ของ สำหรับ ถวาย พระสงฆ์ ที่ มา นั่ง

ในการ ทรง ผนวช ที่ หลัง เพดาน ดอกไม้สด
 นำ พระแท่น เสวตรฉัตร จัดตั้ง ทระราช บัดเล็ก
 สำหรับเสด็จ ประทับ และมี เก้าอี้ สำหรับ
 พระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ เจ้า ขุด ของ
 ขุดี พระบาท และ เวียน เทียน สมโภช ตอนข้าง
 หลัง พระ ที่นั่ง เสวตรฉัตร กั้น พระสุตร์ จัด เป็น
 ที่สำหรับ พระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ ถวาย ใน
 เจ้า ขุด ของ ขุดี พระบาท และ เวียน เทียน สมโภช
 เหมือน นั้น

เจ้า นาย สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ ที่จะ
 ทรง ผนวช เสด็จ มา ณ พระที่นั่ง อมรินทร์
 เจ้าพนักงาน กรม พระภูษานาถาเจริญ พระภูษาแล้ว
 สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ ทรง เครื่อง อย่าง ที่จะ
 สมโภช เร็จแล้ว รอเสด็จ พระราช ดำเนิน อยู่
 ครั้น เวลา ทรง เสด็จ พระบาท สมเด็จ พระ
 เจ้า อยู่ หัว ทรง เครื่อง เต็มยศ ทหาร มหาดเล็ก
 บรรดา ข้าราชการ อิศริยาภรณ์ อื่น เปน โบริกณ
 มาสด นม น้ำ นราช อวภรณ์ เสด็จ ออก ทรง
 พระ ทวาร เทวราช มเหสี พระทิบ ณ พระราช
 บัดเล็ก โย พระที่นั่ง อมรินทร์ ทรง นิจ ฉัย พระ
 บรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ เจ้า ขุด ของขุดี
 พระบาท พระอภัยมณี โปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ เจ้าฟ้า กรม พระภาณุพันธุ
 วงษ์วรเดช และ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวง
 เทววงษ์วร ประการ ทรง รับ พระกร สมเด็จ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ มาจาก พระที่นั่ง อมรินทร์
 เจ้า โย โย พระที่นั่ง อมรินทร์ วินิจฉัย แล้ว พระ
 บาท เสด็จ พระเจ้า อยู่ หัว ทรง รับ พระกร สมเด็จ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ มาประทับ ณ ภายใต เพดาน
 ดอกไม้สด ซึ่ง ก่อไว้ แล้ว นั้น แล้ว โปรดเกล้าฯ
 ให้ พลหมื่นเบิกแว่น เวียนเทียนสมโภช ใน เวลา

นี้ พระมหามงกุฎเจ้าพนักงาน กรม พระ
 ภูษา มาตา เก่งไม้มีนเกาะวี่ ชาวประโคน ประ
 โคม แคร่ สังข์ ช้องไชย พิณพาทย์ มโหรี พระ
 บรมวงษา นวงษ์ ขั้ว ราชการ ได้เวียนเทียน สมโภช
 ค่ำ ไป ครั้น ถัดวัน เญยจุมวาระแล้ว พระมหามง
 กุฎพร้อมด้วย คัมภีรญาณ แด่ถวาย ค้าย และ นำมพร้า
 ถ้อน แล้วพระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ได้
 ทรง หลังนี้ พระมหาสังข์ และ ทรง เจริญ พระราช
 พาน สมเด็จพระเจ้า ถูกยาเชอแล้ว ทรง รับ พระ
 กร ไปส่ง สมเด็จพระเจ้า น้อยยาเชอ พระเจ้า
 น้อยยาเชอ ที่ ถัดวัน พระนามแล้ว นั้น ทรง นำ
 ถอดไป ยัง พระที่นั่ง สุคติภิรมย์ เพื่อ ทรง เสด็จ
 เครื่อง พระบาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว มี
 พระราช ดำรัส ปฏิสังขาร ด้วยพระบรมวงษานวงษ์
 ข้าราชการ ค่ำไป ตาม สมควร แล้ว เสด็จ ขึ้น
 โถย ทางเดิม เวลา ๒ ทุ่ม

วันที่ ๕ กรกฎาคม เจ้าพนักงาน ได้จัด
 ตั้ง กระบวน แห่ง ที่ จะ แห่ง สมเด็จพระเจ้า ถูกยาเชอ
 ไป ทรง เสนอ ขแต่ เกษ พระที่นั่ง สุคติภิรมย์ กระ
 บวน นำ มี กอง ทหาร ม้า ทหาร บินใหญ่ ทหาร
 ราม นักเขียน นายร้อย และ พล ตำรวจ กือ
 มัดหวาย, กือ หอก, ตะพานกระบี่, แด่นายเวร, จำ,
 ปลัด กรม, เจ้า กรม, กรม สนม ตำรวจ เดิน
 เรียงแถว สอง ข้าง ระหว่าง กลาง มี กลอง ชนะ
 ทอง กลอง ชนะเงิน กลอง ชนะแดง ตาย ทอง
 จำมี จำกลอง แคร่ฝรั่ง แคร่ทอง สังข์ เครื่อง
 สูง หักทอง ขวาง มหาเด็ก เขิญ พระแสง หว่าง
 เครื่อง พระที่นั่ง พุดตาล ของ พระราชวงษ์ บวร
 สมเด็จพระเจ้า ถูกยาเชอ ประทับ มี คู่เคียง พระยา
 เทพ อรชุน พระยา อุทวิรงค์ รัตนเสถ พระยา
 บำเรอ ภาคิ พระยา อรุณรัชมณฑลพิชัย พระยา

ราช สังคราม พระยานาวา พัด พยุหรักษ์ พระยา
 อรุณรัชมณฑล พระยา ศิริสังข์ สติยศ พระยา
 นรฤทธิ์ ราชหิ พระยา อภัย พดภักดี พระยา
 บริรักษ์ ราชสา พระยา อภัย ราชสา มี พระ
 กตค บังสุริย พัด โบก อินทร์ พรหม เครื่อง
 สูง หลัง ชุม สาย หักทอง ขวาง มี มหาเด็ก แด
 ข้าราชการ ในกระทรวงวัง และกรม ขึ้น เดิน เรียง แถว
 สอง ข้าง ระหว่าง กลาง มหาเด็ก เขิญ เครื่อง
 และ ข้า ในกรม กองทหาร เรือ เหนือที่สูง กระบวน
 เสด็จ แล้ว รอ เสด็จ ออก ค่ำไป

เวลาเช้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเครื่อง
 อย่างจอมพล ทหารบก ประทับ เครื่อง ราชอิสริ
 ยภรณ์อย่าง วาน นี้ เสด็จ ออกประทับ ณ พระที่นั่ง
 สุคติภิรมย์ สมเด็จพระเจ้า ถูกยาเชอ ทรง เครื่อง
 ฉลอง พระองค์ ครุย และ ทรง พระมหากฐิน
 พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง รับ พระกร
 สมเด็จพระเจ้า ถูกยาเชอ ตั้ง ขึ้น พระที่นั่ง พุด
 ตาล แล้วเดิน กระบวน แห่ง ทรง ไป เลี้ยว ทาง ซ้าง
 กำแพง แล้ว พระที่นั่ง สุคติ มหาปราสาท ออก
 ประคอง สันทร ประคอง ทวารภิรมย์ เมื่อ กระ
 บวน แห่ง ไป แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 เสด็จ ประทับ พระราช ยาน กง ที่ เกษพระทวารเทเวศร์
 รัชยา เสด็จ พระราช ดำเนิน เป็น กระบวน ราม
 ออก ประคอง พิฆานไชยศิริ ไป ประทับ ณ เกษ
 ปลัด พลา เสด็จ เครื่อง ซ้าง ประคอง พระ อาราม
 ข้าราชการ เฝ้า ทูล ถอง ชูดี พระ บาท อยู่ ที่ ปรา
 ท้าย ปลัดพลา พร้อม กัน กระบวน แห่ง ได้
 เลี้ยว บ้อม อินทร์สังสรรค์ มา ตาม ถนน นำ พระदान
 เข้า ประคอง พิฆานไชยศิริ เลี้ยว ทาง ซ้าง หอ พระ
 สมเด็จพระญาณน กระบวน นำ เลี้ยว เข้า สนาม
 ใหญ่ ผ่าน หน้า พระที่นั่ง แล้ว ขึ้น แถว เหน

ระเบียบคอยรับเสด็จต่อไป พระที่นั่งพุทธาด
 ทิพย์ที่ เกษ พลับพลา พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว ทรงรับ พระกร ส้มเต๋จ พระเจ้า
 ไปประทับ ณ พลับพลา ทรงเปลี่ยนเครื่องที่ทรง
 มานั้น ทรง พระภูษาเยียรบับพันขาว ทรง
 ถอดอง พระองค์ ครุย เบี่ยง พระ อังชา แล้ว ไปรถ
 เกตุฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ทรงไปรย ทาน
 มีเงิน ส้มเต๋จ ๓๐ ตำลึง เงิน เบี่ยง ๓๐ ตำลึง รวม ทั้ง
 หนึ่ง แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว เสด็จ
 พระราช ดำเนิน โดย ทาง ดาด พระบาท เข้า ไป
 ประทับ ณ พระอุโบสถ ส่วน สมเด็จพระเจ้า ลูก
 ยาเธอ เสด็จ ขึ้น ทรง พระ ราชายาน ผูก ๕ มี
 นายเวร, จำ, ปลัดกรม, เจ้ากรม พระ ตำรวจ ที่
 เข้ากระบวน หน้าเสด็จ สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ เข้า
 ไป ใน วัด พระศรี วิมาน สาศิตาราม ถัด พระราช
 ยาน ที่ กำแพงแก้ว พระอุโบสถ แล้ว สมเด็จพระ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ เสด็จ เข้า ใน พระอุโบสถ พระ
 บาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง จูบ เคียน นมัสการ
 แล้ว ไปรถ เกตุฯ ให้ สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ
 ทรง จูบ เคียน ทอง นมัสการ พระมหามณีนรัตน ปฏิมา
 กร แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ได้
 พระราชทาน ผ้าไตร สำหรับ ทรง ผนุช แก่ สมเด็จพระ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ ทรง รับแล้ว ทรง อุ้ม ผ้าไตร
 เข้า ไป ส้มเต๋จ ส้มเต๋จ มีกำหนด ๓๐ รูป มี
 พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรมหมื่น อธิวิญญานวโรรส
 เป็น ประธาน สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ ประทับ
 ภายใน เพดาน ดอกไม้สด ที่ ประทับ เมื่อ เวลา
 ส้มโมง หนึ่ง แล้ว ทรง ประเคน เครื่อง สักการบูชา
 และ ทรง ขอ บรรพชา ต่อ พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรม
 หมื่น อธิวิญญานวโรรส ฯ ประทาน โอวาท แล้ว ทรง
 ทรง อธิสา สมเด็จพระ เจ้า ลูกยาเธอ แล้วเสด็จ
 ออกมา ที่ ผนัง หุ้ม ถอดของ พระ อุโบสถ ด้าน ด้าน ตก

ทรง เปลี่ยน เครื่อง พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 ทรง ทรง ผ้า ไตร ผนุช พระราช ทาน แล้ว ทรง
 รับ ส้มเต๋จ และ สักการาท ต่อ หม่อมเจ้า พระ
 สดาพรพิริยพรต แล้วเสด็จ เข้า ไป ทรง ขอ นิสสัย
 ต่อ พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรมหมื่น อธิวิญญาน
 วโรรส ฯ ทรง บอก สักการาท ๓๐ มางนั้ ๓๐ ทักษ
 กรรม ๕ เสร็จ แล้ว สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ
 ทรง ประเคน ไตร ผ้า ส้มเต๋จ และ ย่อม หมากพลู
 รูป เคียน แก่ พระสงฆ์ แล้วเสด็จ มา ประทับ พระ
 แทน ข้าง ผนัง หุ้ม ถอดของ พระ อุโบสถ ด้าน ด้าน ออก
 พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง ประ
 เคน เครื่อง เสวย แก่ พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรม
 หมื่น อธิวิญญานวโรรส แล้ว ไปรถ เกตุฯ ให้
 พระ บรมวงษานุพงษ์ ทรง ประเคน อาหาร มีเนท
 ชาติ แต่ ปฏิบัติ พระ สงฆ์ ต่อ ไป รวม
 พระสงฆ์ ที่ รับ พระราช ทาน ฉัน ใน พระ อุ โบสถ ๓๐
 รูป นอกนั้น แบ่ง ไป รับ พระราชทาน ฉัน ใน
 พระพุทธปรารก ปราสาท ส่วน สมเด็จพระเจ้า
 ลูกยาเธอ นั้น ก็ได้เสวย ณ ที่ ซึ่ง ประทับ ทรง
 ผนัง หุ้ม ถอดของ ด้าน ด้าน ออกนั้น พระบาท สมเด็จพระ
 พระเจ้า อยู่หัว ทรง ปฏิบัติด้วย ครั้น พระสงฆ์ รับ
 พระราชทาน ฉัน และ สมเด็จพระเจ้า ลูก ยาเธอ
 เสวยแล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง
 ประเคน เครื่อง บริหาร แก่ สมเด็จพระ เจ้า ลูกยาเธอ
 แล้ว ไปรถ ให้ สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ ไปรับ
 ผ้า ของ สมเด็จพระ บรมราชินี นารถ พระบรม
 วงษานุพงษ์ ข้าราชการ ฝ่ายใน ได้ ถวาย
 ดอกไม้ รูป เคียน แล้ว พระ บรมวงษานุพงษ์
 ข้าราชการ ฝ่ายนำ ได้ ถวาย ดอกไม้ รูป เคียน
 ต่อ ไป เสร็จแล้ว พระสงฆ์ ถวาย อนุโมทนา ยะธา
 สัพพีแผ่ใส่ อภักตโทษ และ ถวาย อติ เรก

ถวายพระพร ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จจาก พระอุโบสถ ประทับ พระราชมณเฑียร
กลับเข้าสู่ พระบรมมหาราชวัง เวลาบ่าย โมงเศษ
ส่วน สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี ได้เสด็จ ประทับ
พัก อยู่ใน พระอุโบสถ ต่อไป

ครั้น เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ออกทรง รถ พระที่นั่ง
ไป หยุด รถ พระที่นั่งที่ ประตูวัด พระศรีรัตนศาสดา
ราม ตำบลถนนตก ทรง พระดำเนิน เข้า ไป ประทับ
ณ พระอุโบสถ ทรง รับ สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี
มา ทรง รถ พระที่นั่ง แล้ว เสด็จ พระราช ดำเนิน
นำ ไป สู่ วัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จ เข้า ใน พระ
อุโบสถ ทรง นมัสการ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้า
สุทนต์มณี แล้ว เสด็จ ไป ประทับ ที่ พระตำหนัก
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมสมเด็จพระปวรศรี
วริยาดงกรณ์ ซึ่ง พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
วชิรญาณวโรรส เสด็จ มา ประทับ อยู่ แล้ว ทรง
พา สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี เสด็จ ขึ้น ประทับ
ณ พระที่นั่งหย้า พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
วชิรญาณวโรรส ได้ มี การ เจริญ พระพุทธมนต์
ในการ ที่ สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี เสด็จ ขึ้น
พระที่นั่งหย้า นั้น เป็น ส่วน การ ใน พระอาราม
ด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
ประทับ ทรง พัง พระสังข์เจริญ พระพุทธมนต์ แล้ว
เสด็จ ประทับ ที่ พระตำหนัก ต่อเนื่อง กับ พระที่นั่งหย้า
พอสมควร แก่ เวลา แล้ว เสด็จ ทรง รถ พระที่นั่ง
กลับ เข้าสู่ พระบรมมหาราชวัง เวลา ห้า โมงเศษ ข

ข่าวทรงผนวช หม่อมเจ้าเป็นสามเณร

ด้วย ใน วันโกสินทร์ศก ๑๒๒ นี้ หม่อมเจ้า
ปิยะบุตร ใน สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรม
พระจักรพรรดิพงษ์ ๑ หม่อมเจ้าปรีดิยากร
ใน พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงพิริตปรีชากร ๑
หม่อมเจ้าสุทนต์มณี ใน พระเจ้าน้องยาเธอ กรม
หมื่นอดิศร์ยกุลเดช ๑ หม่อมเจ้าสุภาภรณ์ ใน
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นทิศาครวญประวดี ๑
หม่อมเจ้าวงษ์นิริช ใน พระเจ้าน้องยาเธอ กรม
หลวงเทเวศร์วงษ์วโรประการ ๑ หม่อมเจ้าอมพร
ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิศาคมนวรรคัตถ์ ๑
รวม ๖ องค์ กราบ ถวายบังคม ถวาย
เป็น สามเณร

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงาน
จัดการ สมโภช หม่อมเจ้าที่ จะทรงผนวช นั้น ณ ที่
พระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เจ้า
พนักงาน ได้ จัด การ ตั้ง บายศรี แก้ว บายศรี ทอง
บายศรี เงิน เครื่อง สมโภช พร้อม แด่ ตั้ง โต๊ะ
ไตรบาตร แต่ที่ หม่อมเจ้า ประทับ ใน เวลา
สมโภช แด่ โต๊ะ ตั้ง เครื่อง บริหาร แด่ ตั้ง
พระราชมัตถิงที่หน้าพระที่นั่งเสด็จตรัสธรรม และที่
พระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ เจ้าทูลดของ
ขัติยวงษาบาทพร้อมเสด็จ

ครั้น วันที่ ๕ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๒ เวลาบ่าย
หม่อมเจ้าทั้ง ๖ องค์ ซึ่ง จะ ทรง ผนวช สามเณร
เสด็จมาพร้อมกัน ณ ที่ ทิมคต นำพระที่นั่งสุทนต์มหา
ปราสาท เจ้าพนักงาน ได้ เจริญ พระพุทธมนต์
แล้ว พระมัตถิง แด่ พระองค์ อย่าง สมโภช ทรง ผนวช
เพศาคำ หม่อมเจ้าทั้ง ๖ องค์ ได้ ขึ้น พระเสด็จ
ขึ้น พระกตตำมะทอง ไป สู่ ที่ของ พระโรงกลาง พระ
ที่นั่งจักรีมหาปราสาท

เวลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องครึ่งยศชาวประดับเหรียญเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เสด็จพระราชดำเนิน ถวายจากวัดบวรนิเวศวิหารในการ ทรงส่งสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าประทีป ผนวช พระโอรส ถวาย กงเตง พระที่นั่งจักรพรรดิพิมล มหาปราสาท พระบรมวงษานุวงศ์ และ ข้าราชการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทพร้อมกันแล้ว พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียน สมโภช เจ้าพนักงานประโคมแตรสังข์ พิณพาทย์ ครั้นเวียนเทียนถือน้ำอมฤต รอบแล้ว พราหมณ์รวมแว่นทับเทียนและจุดเจิมโดยพิธีไสยเวทย์เสร็จ หม่อมเจ้าทั้ง ๖ องค์ได้เข้าไปรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์ หน้าพระที่นั่ง และทรงเจิมพระราชทานตามลำดับแล้ว เพลา ๒ ทุ่มเศษ เสด็จขึ้น

วันที่ ๖ กรกฎาคม เป็นกำหนดจะทรงผนวช เวลาบ่าย พระสังฆราช คณะพระครูเปรียญรวม ๓๐ รูป ได้มาพร้อมกัน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หม่อมเจ้าทั้ง ๖ องค์ซึ่งสมโภชเมื่อวานนี้ ได้มาแต่งพระองค์ที่ทิมกุด พระที่นั่งสุลลิต มหาปราสาท แล้วขึ้นพระเสด็จ ออกประตูสีมามหาไชยศรี ไปลดพระเสด็จข้างหอพระสมุทวชิรญาณ ขึ้นสู่เกย ทรงไปรับทานสินเพียงองค์ละ ๒๐ บาทเสร็จแล้ว ได้เข้าไปสู่พระอุโบสถ ทรงจุดเทียนทองบูชาพระพุทธรูปปฏิมากรแล้ว หม่อมเจ้าบิษุบุตร ได้เข้าไปขอบรรพชาต่อพระเจ้าที่นั่งอาเชอกรมหมื่นวชิรญาณวโรรส ซึ่งทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ครั้งที่ ๑ หม่อมเจ้าปรีดิยากร กับ หม่อมเจ้าถูกถวิลครั้งที่ ๒ หม่อมเจ้าสำเภา กับ หม่อม

เจ้า วงษ์นิรชร ครั้งที่ ๓ หม่อมเจ้าอัมพร ครั้งที่ ๔ เมื่อขอบรรพชาโดยลำดับแล้ว ก็ออกมาครองผ้ากาสาวพัตร์ แล้วทรงรับสรณคมน์ และ ทศศีล ต่อ พระราชาคณะ คือ หม่อมเจ้าบิษุบุตร รับต่อ พระสุคุณคณาภรณ์ หม่อมเจ้าปรีดิยากร รับต่อ พระเทพกระวี หม่อมเจ้าถูกถวิล รับต่อ พระพิมพ์ด ชรรม หม่อมเจ้าสำเภา รับต่อ พระธรรมราชานุวัตร หม่อมเจ้าวงษ์นิรชร รับต่อ พระสาสนโสภณ หม่อมเจ้าอัมพร รับต่อ พระราชมุนี เวลานั้นบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องอย่างเมื่อก่อนนี้ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถพระที่นั่ง ไปวัดพระศรีรัตนศาสดารามประทับในพระอุโบสถ ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการ หม่อมเจ้าทั้ง ๖ องค์ บรรพชาเสร็จแล้ว ได้ประเคนผ้าพันผ้า และ หมากรุกเทียนรูปแก่พระสังฆราช ๓๐ รูปนั้น แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประเคนผ้าไตร บาตร และเครื่องบริขารแก่ หม่อมเจ้าสามเณร ทั้ง ๖ องค์ และโปรดเกล้าฯ ให้เข้าไปรับของพระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ ฝ่ายใน ที่ช่องพระฉาก้านใต้ แล้วออกมารับของพระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ ฝ่ายหน้าต่อไป เสร็จแล้ว พระสังฆราชถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก และ ถวายพระพรตา เพลาห้าค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพา หม่อมเจ้าบิษุบุตร ไปส่ง ณ วัดบวรนิเวศวิหาร โดยรถพระที่นั่ง หม่อมเจ้าที่ทรงผนวชเป็นสามเณร ได้เสด็จอยู่วัดบวรนิเวศ ทั้ง ๖ องค์